

ÖZET

***Ommatotriton ophryticus* (BERTHOLD, 1846) (CAUDATA: SALAMANDRIDAE) (KUZEY ŞERİTLİ SEMENDERİ)'UN FARKLI POPULASYONLARINDA YAŞ TAYİNİ VE BAZI BÜYÜME PARAMETRELERİNİN BELİRLENMESİ**

Çiçek GÜMÜŞ

Yüksek Lisans Tezi, Biyoloji Anabilim Dalı
Tez Danışmanı: Doç. Dr. Nazan ÜZÜM
2013, 103 sayfa

Ommatotriton ophryticus'un Türkiye'de yaşayan üç populasyonuna ait örneklerin vücut büyüklükleri ölçülmüş ve iskelet kronolojisi yöntemi uygulanarak yaşları tayin edilmiştir. Bireylerin yaşları parmak kemiklerinden alınan enine kesitlerdeki yaş halkalarının (LAG) sayılması yoluyla belirlenmiştir. Vücut büyüklüğü (SVL) erkeklerde 58.41-85.78 mm, dişilerde ise 50.33-71.56 mm arasında değişmekte olup populasyonlar arasında benzerlik göstermektedir. Tüm populasyonlarda erkek bireyler dişi bireylerden daha büyüktür. Erkek bireylerin ergenliğe 4-6 yaşlarında, dişi bireylerin ise 5-6 yaşlarında ulaştıkları tespit edilmiştir. Tüm populasyonlarda erkek ve dişi bireylerin ortalama yaşları birbirine benzer olup istatistiksel olarak önemli bir fark tespit edilmemiştir. Maksimum yaş ya da yaşam uzunluğu erkeklerde 9-12 yıl, dişilerde ise 9-10 yıl arasında değişmektedir. Tüm populasyonların hem erkek hem de dişi bireylerinde yaş ile vücut büyüklüğü (SVL) arasında pozitif bir ilişki olduğu tespit edilmiştir.

Bu çalışmada, *Ommatotriton ophryticus* populasyonları arasında yaş ve büyüklük bakımından (6, 7 ve 8. yaş sınıfları) farklılık olduğu tespit edilmiştir. Ancak bu farklılığın yükseklik ve coğrafi konuma bağlı olarak meydana geldiğini söylemek zordur. Bu nedenle yaş ve vücut büyüklüğünün, predasyon, agresif rakipler, besin gibi başka ekolojik faktörlerden etkilenmiş olabileceği düşünülmektedir.

Anahtar sözcükler: *Ommatotriton ophryticus*, vücut büyüklüğü, yaş, iskelet kronolojisi.